

er ganske indlysende, at man maatte kunne faae en Lov derom, som ogsaa var til Kjøbstædernes Fordeel; det kom kun an paa, hvorledes den var indrettet; men dermed er det ikke afgjort, at just denne Lov, saaledes som den gestalter sig efter den Skjæbne, den har gennemgaaet, at just den skulde være til Gavn for Kjøbstæderne. Hine Indsigelser og Modforestillinger ere nu just rettede mod dette Forslag, saaledes som dette er, og især saaledes som det for kort siden var. Jeg maa tillade mig at udtale, at det forekommer mig, at det Meste af hvad der med megen Varme — og vissefs ogsaa med god Villie — er ansørt til Fordeel for dette Forslag, taler vistnok for Lovens Idee, hvorimod det fra ingen Side er godtgjort, at just dette Forslag er i sine Enkeltheder det rette.

Forsaa vidt der her i Salen er hørt den Ytring, at vi ikke turde give Tid til nye Overvejelser af en Lov om denne Gjenstand, fordi vi, naar vi gjorde dette, vilde give os Stin af kun at give efter for Indsigelserne, og at vi derved vilde føde Trods og endnu heftigere Indsigelser, som vi dernæst ikke vilde kunne modstaae, skal jeg erindre, at man derved synes at give Afkald paa Tiltroen til sig selv. Stemmen er dog ligesaa fri siden som nu; og derhos troer jeg, at jeg skylder at udtale, at, naar man mener, at Modstanden ikke skulde kunne vige tilside for en billig, alle Interesser varende Lov om denne Gjenstand, saa gjør man denne store Mængde Mennesker Uret; Uret baade med Hensyn til deres Sindelag og deres Forstand. En æret Landsþingsmand (Bjerring) har bemærket, at heftige Modforestillinger ligeledes ere reiste mod flere tidligere Forslag, der dog vare udfomne som brugbare og velgjørende Love. Det, jeg derved har at bemærke, er, at han ganske vist ikke dermed har meent, at en saakaldet Storm af Indsigelser skulde afgive Kjendetegn paa, at en Lov var god. Den vil i Almindelighed reise sig hvergang en stor og ny Forandring forestaaer, især naar den har Indflydelse paa mange Menneskers materielle Interesser; men det er ikke givet, at, fordi den reiser sig, Forandringen derfor skulde være god. Den reiser sig ogsaa imod de fleste. En anden æret Landsþings-

mand (Thalbitzer) har henledet Opmærksomheden paa, at der allerede paa sine Steder gives visse Omsetningsforhold mellem Huusmand og Gaardmand, som ligne den Høkerhandel, der nu paatænkes statueret ved Lov. Jeg skal derved tillade mig at bemærke, at jo flere saadanne Forhold der gives, desto mindre er Trangen til strax at faae Loven frem. Ingen overhængende Trang forbyder at give sig Tid til nærmere Overveelse og paafølgende Samarbejdelse. Er dette nu foreliggende Lovforslag saaledes forberedt, at denne Forberedelse kunde indgyde Tillid til, at alle vedkommende Hensyn ere veiede og varede, har der foreligget os en saadan Motivering, som ved Regjeringsforslag sædvanligt, hvorefter vi Alle kunde tilstrækkeligt orientere os baade med Hensyn til Anlægsmaaden og til Enkelthederne. Jeg tillader mig at bringe i Erindring, hvad vi oplevede ved Behandlingen af et andet Lovforslag, som har været for i nærværende Sæstion. Jeg mener Forslaget om Forandring i Bestemmelserne for de communale Valg i Kjøbstæderne. Derover vare alle de Stemmer forud hørte, som der var Anledning til at høre, saaledes at der kunde have Udset til, at den vilde være derimellem, som var istand til at vise den rette Kompassfreg. Og hvad viste der sig? Denne retvisende Stemme var derimellem. Men — saa vanskeligt er det, og saa langsomt gaaer det, at bygge Land med Lov, naar det skal bygges vel — denne Stemme indeholdt endnu ikke den formulerede Lov; den var kun en Beviisning til, hvorledes man nu hernæst skulde gaae frem, efter at have begyndt hele Lovarbejdet forfra. Nu nære vi Alle Haab om, at der angaaende Communalraadene skal udfomme en Lov, hvoraf Lovgivningen vil have Gode. Jeg mener, vi maatte ønske den nærværende Gjenstand en lignende Skjæbne. Ogsaa denne er, uagtet den ikke slaaer ind i det Politiske, betydende nok til at fortjene fornyet Bearbejdelse. Jeg tør ikke stemme for denne Lovs endelige Vedtagelse.

Bjerring: Jeg kan ikke Andet end takke den ærede sidste Taler, fordi han ikke har tiltroet mig den Absurditet, at jeg skulde have troet, at Loven absolut skulde være god, fordi der havde reist sig en Storm imod